

LEYLEKLER EVİ

Ayşe Üni var

■ Söğüt ağaçları, ulu kavaklar, g  gem fidanları, pembe akasyaların kucaklaştığı o yolun sonunda bir ev vardı. Çok eskiden çok garip şeylerin yaşıandığı bir ev. Kenarındaki sık söğütlerin altından bir dere akardı. Mavi yeşil yosunlu suyun, insana ferahlık veren bir sesi vardı. Yavaşça, kıyıları yalayıp yıkmadan s   l  ş  , d  n gibi aklımda. Ba  bahçe sahipleri hortum uzatıp sebze sularđı bu sudan. Adlarını bilmediğim küçük balıklar ka ı ırdı suya girdiğimizde. Kadınlar bulgurluk bu daylarını döküp yıkar, erkekler sessiz cümlelerini sigara dumanıyla yavaş akan suya salardı. Öyle kimseyi   rk  tmeden sessizce  ekip giden bu dere ne kurudu ne de  a ladı. Zaman ondan hiçbir şey alamamış gibiydi. Su insanı kendince sakinleştiren h  le yola koyarken o sessizliğin içinde iki el silah duyulduğunda kimse buna bir anlam veremedi. Dere, buraların insanına sakin bir h  l giydiriyordu sanki ve ahali bu dingin giysiden oldukça memnun yaşamına devam ediyordu. Kimse kimseyi yüksek sesle  a ırmıyor, kavga gürültü duyulmuyor, karı koca arasında edilen münakaşalar bile sezdirilmiyordu. Çoluk  ocuğun oyunları dahi belli bir uyum içinde sanki kural böyle konulmuş gibi oynanıyor, çocuklar saklambacı bile seslerini yükseltmeden oynuyor ve bundan zerre kadar rahatsız olmuyorlardı. Seslerin sessizliğe ihtiya ı varmış gibi sürüp giden bu düzeni bozan iki el silah sesi İstanbul Evinden geliyordu. Yüksek duvarların geniş bahçeyi çepeçevre sardığı, sık ağaçların ve böğürtlen dallarının kapattığı bu ev herkese uzaktı. Her açıdan uzak. Ev yabancı herkes yerliydi. Ev zengin herkes fakirdi. Ev sırlı herkes ayandı. Ev başka herkes aynıydı. Ev sessiz herkes de sessizdi! Lakin evin koyu kopkoyu zifir   karanlıktı sessizliği. Herkesin ki ise alışılagelmiş, tabiata ayak uyduran, sinsilikten, bilmişlikten uzak bir sessizlikti. Ahali buranın doğası gibi olmaya alışkın ve buna d  nden razıydı. Dingin g    n altında dingin akan derenin kıyısında dingin adımlayan insanlar aynı dinginlikle

huzurlu bir hayat yaşıyordu. Ta ki mahallede biri ölünceye ve ölenin arsasını uzaklardan biri gelip alıncaya kadar. Ne olduysa o zaman oldu ama bunu anlamak epey güçtü. Önce çocuklar uyandı. Sık ağaçlı yolun yolcuları hızlıca değişmeye başladı. Gelenler, gidenler çoğaldı ama kimse ne kimler olduğunu anladı ne de sorabildi. Arsanın kıyısına iki adam boyu duvar örüldüğünde, ne me lazım demedi kimse ama anlam da veremedi. Buralarda neyi neden saklardı ki insan? Hele onlardan... Herkesin her şeyi yine herkese açtı ve herkes herkesle selam alıp verirdi. Bu uzaktan gelenler ya da gelen ile henüz kimse selamlaşmamıştı. Arsa, kime neden nasıl, satıldı kimsenin hattı haberi yoktu ama madem kıyısına duvar örülecek madem bahçeye ağaç dikilecek komşuluk hakkı deyip yardım etmek de boyunlarına borçtu. Şehir dışından gelen adamlar ördü duvarı ve onlar dikti ağaçları ve yine onlar yaptı iki katlı her bir şeyi buralarda olmayan malzemelerle donatılmış evi. Ev de değildi ya. Saraydı belki. Amele kısmı hâlden anlar deyip iş olsun kolay gelsin hesabı çaldılar bir gün kapıyı. Kapı duvar. Duvar zaten duvar. Muhatap olmak şöyle dursun selam alıp vermediler bile. İşçi amele kim varsa sanki dili lal olanlardan seçilmiş gibiydi. Adamların birbirleriyle olan dili bile dilsizdi. Kimse bir şey anlamadı. Anlamaya uğraşırlarken birdenbire önce duvarlar yükseldi sonra ev bitti. Koyu gri bir renge boyadılar evi. Kaç kişi çalışıyordu, kim gelip kim gidiyordu belirsizdi ama pire gibi hızlı karınca gibi çalışkandı gelip gidenler. Sonra koyu renk bir araba hasıl oldu bir gün. İki kanatlı yüksek kapılar içerden açılmaya, araç içeri girer girmez kapılar sessizce kapatılmaya başlamıştı. Ne kimin indiğini görüyorlardı ne de kimin bindiğini. Evin kıyısına dikilen ağaçların ne vakit bu kadar uzadığını kimse anlamadan ortalıkta dolaşan iki cümle vardı:

Doktormuş, İstanbul'dan gelmiş.

Yazdan yaza oturacakmış.

Sonra ardı arkası kesilmedi dedikodunun! Eskiden çok eskiden sülalesi buralarda yaşamışmış da dedelerinin dedesi göçüp gitmiş İstanbul'a. Çirkin zenginmiş de variyetini gemilere yatırmış... Çoluk çocuğu da yokmuş. Bakalım bu variyet kime kalacakmış? Bir doktorun, Allah'ın insana unutturduğu bu dağ başında ne işi varmış? Falan filan derken ortalığa öyle bir cümle düştü ki laf söz alevlenip uçacak yerine, sindi söndü ve sustu.

Kimdi bu kadın?

Doktor kadındı.

Bir doktorun kadın olabileceğini düşünmenin oldukça zor olduğu bir coğrafyaya öyle korkusuz gelip yerleşen kadın kimdi ve derdi neydi? Belli ki bu bir kaçıştı. Saklanmış belki de ama sessizlik artarken merak yüreklerden evlere, evlerden bacalara, bacalardan çıkıp şehre yayıldı...

Doktor kadın kimdi?

Güzelmış. Hem de çok güzel denildi ilkin. Genç olduğu dillendirildi sonraları. Evin tüm ihtiyaçlarını yine dışarıdan gelen çalışanlar karşılıyor, kıyıda köşede kuş uçurtulmuyordu. Tek bir kişi için bu denli masrafa akli ermedi yerlilerin. Çalışanlar neredeyse gülümsemedi. Cesaret edenlerin soruları hep yanıtsız kalıyordu. “Oldu olacak ‘hoş geldiniz’e gidilsin; ayı mıdır, kurt mudur bilinsin.” dedi büyükler. Cümle iletilse de evin çalışanları tarafından cevap vermeye tenezzül edilmedi. Böylece yerli halk saray yavrusu “İstanbul Evi”nin kapılarından bir kere bile giremedi. Bir hanenin neye ihtiyacı olmazdı ki? Hele bağın bahçenin? Bir elektrikçi, sucu, boyacı, budakçı, belci, çapacı... vs. her bir şey en ince ayrıntısına kadar düşünülmüş ve bütün ihtiyaçlar halledilmişti. İçeriden dışarıya fısıltı bile sızılmıyordu ki çocukların fark ettiği bir şey ev ev yayıldı; Üst katta, gipürlü tül perdenin ardında bir karaltı oluyordu akşamüstleri. Ama hep akşam üstleri... Çocuklar dereye indiklerinde. Cıvı cıvı suya girdiklerinde. Söğüt ağaçlarının altında dinlenirken ve bazen ıgranıyordu bu karaltı. Bazen de yükseliyordu. Bir adam mıydı yoksa kadın mı anlaşılmıyor, yükselince ayağa kalktığını düşünüyordu çocuklar. Bu sebeple güneşin ferini kaybettiği ikindilerde yetişkinler dereye, söğütlerin altına kümelenip gipürlü pencereyi markaja aldılar. Akılları sıra çocukların balık tutmasına yardım edecekler, yüzerken yavrularına göz kulak olacaklardı ama gözleri pencereden gelmeyince gölge yavaşça önce eksildi sonra çekildi ve bir daha asla cama yaklaşmadı...

İstanbulluyu çocuklar ürkütmüş ki cama dama çıkmaz oldu deyip gülüştü ahali. Sonrasında, yapılanın büyük ayıp olduğuna karar verdi büyükler ve kimse oralı olmadı bir daha. “İstanbul Evi” öylece sessizliğe gömülü yaşamaya başladı. Yağmurlu günlerde bacanın tüttüğü olurdu. “İstanbul Evi”nin şöminesini yaktılar derdi ahali. İşte o kadar. Evden dışarıya çıkan dumandı ve ara sıra bazı arabalarla, adamlar. Sessizlik dibine kadar çöreklenir gün iner gece çökerdi. Ahali tül perdeye bakmayı, evin arkasına söğütlerin süslediği dere kenarına gitmeyi bırakmıştı. Fakat bir çocuk, gizlice oraya, her ikindi gidip bakmayı sürdürmüştü ve tül perde sonuna kadar sıyrıldığında yükselen gölge ile göz göze gelmeyi başarmıştı ama gördüklerini kimseye anlatmadı hâlâ da anlatmaz. Camın arkasında bir kadın vardı. Genç, güzel yüzlü, uzun boylu, zayıf bir kadın. Buraların kadınlarına benzemez, söğüt dalı inceliğinde, söğüt dalı kırılğanlığında ve bembeyaz saçları ve yine uzun ince bir boynu...

Çocuk çekinmedi ondan. Kadın da çocuktan. Pencerenin altına kadar yaklaşıp yüksek duvarın üzerine çıktı çocuk. Kadına baktı. Kadın da çocuğa. Bakıştılar. İki bakış arasına bin yıl girdi çıktı, zaman birçok yerinde evrildi, devrildi, çevrildi, rölatiflik duvarından sıyrılıp çocuk ile kadının rüyalarına daldı. Çocuk kadına kadın çocuğa uyandı ve benzeyen hâller toprağa döndü. Beyaz saçlı kadın öyle güzeldi ki çocuk bu güzelliği, onu doğururken ölen annesinin fotoğraflarından biliyordu. Bir yerlerden, bilmedikleri bir yerlerden bir şey aktı içlerine. O gece ikisi de aradıkları cevapları rüyalarında buldular.

Rüyalar dünyanın eremediği zamanın, saklı bahçeleri idi. Kan uyandı. Kendi kanını tanıdı. Ten uyandı, kendi tenini tanıdı. An uyandı ve kendini buldu. Gidenler gittiklerinde unuttuklarını hatırladılar. Hatırlamak, yüzlerce hatırayı da geri çağırdı. Çocuk o sabah horoz sesleriyle uyandı, evin içindekilere tek kelime etmeden pijamalarıyla söğütlüğe koştu. Dere kenarında söğüt dallarına takılmış bir uçurtma gördü. Güç bela tırmandı. Derisi sıyrıldı, kanadı ama direndi. İpi işaret parmağına geçirip sıkıca yumdu ve hızlıca asıldı uçurtmaya. Rengârenk kuyruk gövdeyle beraber yırtılmadan yere indi. Heyecanıyla ağaçtan atlayıverdi. Karnı yere geldi ama acımadı. Koşup uçurtmayı eline aldı. Baktı baktı gülümsedi. Daha önce böyle büyük ve renkli bir uçurtması olmamıştı. Söğüt ağaçlarının altıyla dere kenarından boş alana fırladı. Uçurtmasıyla kendini rüzgâra bıraktı. Penceredeki gölge yavaşça tülü sıyırdı ve uçurtmanın göğesini izledi. Çocuk heyecanla bağırmaya uçurtma yükselmeye başladı. Uçurtmanın kuyruğunda narince süzülen bir kanat vardı. Bu bir leylek kanadıydı ve çocuğun eliyle havalandı. Kadın, beyaz uzun saçlarının arasından başıyla çenesini cama dayayıp o kırık kanada el salladı. Çocuk bunu görmüştü. Kadın da çocuğun gördüğünü görmüştü. Bu ikisi arasında sır olarak kalacaktı. Hâlâ da öyledir bu! Çocuk orada, söğütlerin yanında, derenin sessizliğinde ikindiye kadar uçurtma uçurmaktan yorgun düşüp bayıldığında ahali onu arıyor kaybolduğundan endişe ediyordu...

Çocuğu buldukları an ile iki el silah sesinin geldiği an diğerlerine göre zandı ama onlar için andı. Hem de tam o an. Kanın kanı bulduğu. Yitiğin cümlesine virgül koyduğu an. Ahali çocuğu kucaklayıp götürürken, “İstanbul Evi”nde korkulu bir telaş vardı. Yine ne kimse eve alındı ne de kimselere bir cümle kuruldu. Siyah renkli tüm arabalar çıkıp gitti o gün bahçeden ve o kapı sonsuza kadar örtüldü. Ahali, dağlar, söğütler, dere ve uçurtma koyu siyah arabalardan birinde beyaz saçlı genç bir mevta olduğunu adı gibi biliyordu.

“Ne ölüsü ne dirisi!” denildi sonraları ve o kapı kıyamete kadar örtüldü.

Aradan yıllar geçti. Yüksek duvarlar yosunlaştı. Evin içinde örenler öttü. Kepeği sımsıkı kapalı pencereler küf tuttu. “İstanbul Evi”nin bahçesini ne sula-yan oldu ne de aktarıp çapalayan. Buna rağmen ıldır ıldır açtı çiçekler ve durmadan göğes yükseldi ağaçlar. Bahçe değil de artık bir orman oldu orası. Pembe çiçekli akasyaların kokusuna arılar kelebekler üşüştü. İçi çürüyen söğütlere sincaplar yuva kurdu. Börtü böcek, arı karınca eviydi bahçe ve evin çatısı leylek yuvalarıyla dolup taşı. Kimse kapıyı açmadı ama “İstanbul Evi” hiç yalnız kalmadı. Sanki ta ezelden bu ev leyleklerden kalmaydı.